

RÉSEN.

BEETHOVEN születése 150-ik évfordulóját ünnepli a világ, jobban mondva azok a szerencsések, akik drága belépőjegyek ellenében fényes koncerteken áldozhatnak a zene legnagyobb költője emlékének. Pedig Beethoven mindenkinek akart szólani, aki szenved és aki ember, a milliókat akarta átölelni megváltó művészetével. Beethoven proletár volt, aki szegényes padlás-szobában élt, sokat koplalt és nélkülözött, szíve mélyéből megvetette a hatalmasokat, Beethoven forradalmár volt, aki új világokat hódított meg a zene birodalmában, szűz területeit a szépségnek, a mélységnek és magasságoknak. Még Göthé is lenézte, aki alázattal hajolt meg a föld hatalmasai előtt, Beethoven úgy érezte és hirdette, hogy egy valódi, isten kegyelméből való hatalom és dicsőség van e földön: az emberméltóság, a tiszta és igaz lelkek szabadsága. Ez a Beethoven, a valódi, az emberi, a carlylei értelemben való hős a mi költőnk, a mi emberünk, a szenvedő és dolgozó millióké, akiknek fonségesen dübörgő és viaszgalóan áradó zenéje a megváltást és örömet hirdetni, ha mindnyájunk számára szólhatna, rang és pénz kínai falai nélkül.

Massaryk a helyzetről.

Budapest, dec. 3. Az *Est* munkatársai beszélgetést folytatott Massaryk elnökkel.

— Szabad-e tudakolnom, elnök ur, — kérdezte az újságíró — hogyan fog alakulni a viszony a cseh köztársaság és Magyarország között?

— Erre a kérdésre a legnagyobb határozottsággal ezt felelem: A lehető legbarátságosabb viszonyt kívánom megteremteni Magyarországgal, hogy minden kérdést, ami közöttünk fölmerül, békésen vitassunk meg és egyenlitsünk ki.

— Hogyan látja elnök ur a helyzetet a Tótföldön politikai, gazdasági és kulturális tekintetben?

— Sokkal kedvezőbben, mint azt a különféle lapok és bizonyos körök föltüntetik, — mondotta Massaryk. — A magyar sajtó sokkal nagyobb izgalomban van, semhogy nyugodtan ítélné meg a viszonyokat. Ugyanez áll a tót lapok egy részéről, különösen a katolikus sajtóról. A Tótföld népe lényegesen nyugodtabb, mint ahogy ezek a lapok írják.

Apponyi párisi utjáról.

Budapest, dec. 3. Az *Est* munkatársai Apponyi Albert gróftól párisi útjára vonatkozólag a következő választ kapta:

— Még korai volna erről beszélni. Egy nemzetközi egyesületről van szó, amely azért alakult, hogy a népszövetség céljait előmozdítsa és támogassa. Ebbe az egyesületbe Magyarország is föl van véve és képviselve van bennem.

Teleki gyorslejáratu válságot jósol.

Megkezdődtek a kihallgatások. — A politikai helyzet.

A válság „megoldása” folyamatban van, megkezdődtek a kihallgatások és nyilatkoznak jobbra-balra a politikusok. Program szerint bonyolódik és bodorodik a helyzet, látszatokra építgetik megint a kibontakozás alapját, amely így nem lehet erős és tartós. Gyanús előtűnik, hogy a kormányzó pártban megint olyan nagy lett az egyetértés és hogy oly hamarosan megtalálták a közös platformot a szabad királyválasztás jogának deklarálásában. A hatalom megtartása itt a fontos, ennek a jegyében „testvéri” ölekezésben egyesülnek a legellenpótlóbb politikai nézetet vallók is. Eddig bevált módszer. Majd — ha bentmaradtak a hatalom szekerében — előlről lehet kezdeni az akciót egymás kiszorítására.

Nem várunk tehát ezuttal sem semmi „fordulatot”, változást, új orientálódást a válság „megoldásától”. Az országnak még nem érkezett el az ideje. Az ország válsága — sajnos — állandó. És ez így lesz addig, amíg a kormányválságok személyi cserék körül mozognak és a hatalomra féltékenyen őrködő személyek politikai bebalzsamozásában merülnek ki.

A politikai helyzetről egyébként a *Magyar Távirati Iroda* útján az alábbiakat közöljük:

Kombinációk a válság megoldásáról.

Budapest, dec. 3. A *Magyar Hírlap* megbízható forrásból a következőket közli: Minden valószínűség szerint a kormányzó megbízta ugyan Telekit az újból való kormányalakítással, azonban mégis nagyobb a valószínűség, hogy a kormányalakítás Telekinek nem fog sikerülni és helyette Rubinek Gyula kerül előtérbe. Van ugyan olyan kombináció is, amely nagyatádi Szabó Istvánt szeretné, ez azonban minden komolyabb alapot nélkülöz, mert információink szerint Rubinek és nagyatádi Szabó István politikájuknak úgy alapvető, mint részletkérdéseiben a legtökéletesebb egyetértésben vannak és így a miniszterelnökség kérdése közöttük még vitás sem lehet.

Budapest, dec. 3. Az *Est* írja: Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter, a kiscsardák vezére, a következő nyilatkozatot tette:

— Azt, ami történt tegnap este, könnyű megérteni. Magyarazata a következő: Az értekezleten két fölfogás küzdött egymással és ezek közül az egyik azt kívánta, hogy a királykérdés dolgában már most foglaljunk állást, a másik meg azt, hogy várjuk meg, míg megjön az új miniszterelnök és annak programjába foglaljuk bele a párt álláspontját az alkotmányjogi kérdésekről. Ez tehát végül is csak taktikai kérdés volt. Hosszas vita

után az az egységes álláspont alakult ki, hogy a pártnak most már haladék nélkül állást kell foglalnia ezekben a nagy horderejű kérdésekben és hozzá kell fognia az alkotmány reformjához, mert hiszen a nemzetgyűlésnek ez a legfőbb feladata, ezért hivatott életre és ha ezt elvégezte, föl kell oszlania. Az értekezlet azután megállapította a párt irányelveit és megbizta az intéző bizottságot, hogy ezeket egy pártprogram számára részletesen dolgozza ki. Senkinek nem lehet kétsége az iránt és ez mindennél világosabban folyik az ülésen leszögeezett megállapodásból, hogy a tegnapi értekezlet a nemzet szabad királyválasztó joga mellett foglalt állást akkor, amikor kimondotta, hogy a pragmatica sanctio hatályát megszüntetnek tekintik. Ha pedig ez ma még valamiképp is homályban volna, gondoskodni fogunk róla, hogy az annál nyitabban és világosabban legyen benne az új miniszterelnök programjában.

Bethlen István gróf így nyilatkozott:

— A helyzet még nincs tisztázva. A tegnapi párthatározat csak elföldi az ellentéteket, de nem érinti a kérdések gyökerét. Csak a további fejlemények fogják megmutatni, hogy egységes akarat áll-e az egységes határozat mellett. Amíg ez tisztázva nincs, addig idő előtti az új kormány alakulásához, vagy a kormány rekonstrukciójához megszabható kombinációkat fűzni. Én egyáltalán nem látom tisztázottnak a helyzetet. Ami a királykérdést illeti, nem szabad királyválasztásról volt szó, hanem arról, hogy nemzeti király legyen és ebben megegyeztek.

Teleki Pál miniszterelnök a királykérdésben így nyilatkozott:

— Az az impresszióm, hogy az ellentétek nem olyan nagyok, mint azok az általános izgatottság következtében látszanak, mert amit előttem mindig nyilvánvaló volt, a tegnapi értekezlet is megmutatta, hogy egyetlen magyar ember sem vallhat mást, mint a teljesen független, önálló Magyarországot és egy olyan nemzeti királyságot, amely szintén ezt az önálló és független Magyarországot jelenti. Ezt azt elvet vallja az egész nemzet és kell, hogy vallja. Ez megkönnyíti és biztosítja a nemzetgyűlés munkáját és fölöslegessé tesz minden izgalmat. A nemzetgyűlés nem forradalmi alkotás, hanem a régi magyar alkotmány rendjének helyreállítására hivatott törvényes szerv, amely pillanatnyi izgalmak dacára komoly megfontolással fogja meggyőződése szerint revízió alá venni mindazt, amit visszanyert teljes függetlenségünk érdekében revízió alá kell venni. Ez történt a földbirtokreform komoly és magas ni-

vón álló tárgyalásánál is. A nemzetgyűlés nem fogja magát semmiféle irány által befolyásoltatni és senkinek érdekeit nem fogja szolgálni, csak a nemzetét, mert ezzel a komolysággal fogja biztosítani a jövő számára mindannak megtámadhatlanságát és maradandóságát, amit mást alkotni fog.

A kormányzó párt a szabad királyválasztás mellett.

Budapest, dec. 3. A MTI. jelenti: A kormányzó párt tegnap este 7 órakor Prohászka Ottokár elnökle mellett értekezletet tartott, amelyen a párt tagjai majdnem teljes számmal megjelentek. Prohászka Ottokár megnyitó beszéde után Meskó Zoltán előterjesztette az intéző bizottság határozati javaslatát, amely azt kívánja, hogy mondja ki a párt, hogy a nemzeti független királyság álláspontján áll és a pragmatica sanctio megszüntetik. Teleki Pál gróf miniszterelnök személyes kérdésben kijelenti, hogy bár fölöslegesnek tartja hangsúlyozni, közli, hogy a béke ratifikálása tárgyában tartott konferenciák alkalmával semmiféle olyan határozatról nem volt szó, amely a szabad királyválasztás elvi alapján álló minisztereknek a kormányból való kiválasztását célozta volna. Haller István, Szmracsányi György, Rubinek Gyula, Pacek Géza, Hencz Károly, nagyatádi Szabó István, mind a nemzeti független királyság mellett foglaltak állást. Ezután Ernszt Sándor a javaslat ellen szólalt föl, majd Bleyer Jakab hozzászólása után Pröhle Vilmos beszélt. Teleki Pál gróf újabb fölszólalása után a párt elhatározta, hogy az alkotmány-revizióval kapcsolatos elvi kérdések megszövegezése végett a párt kiküld egy bizottságot annak a megállapítására, hogy a párt az önálló nemzeti független királyságnak és a trónöröklés szabályszerű megszüntetésének elvi álláspontján áll.

A kihallgatások.

Budapest, dec. 3. A *Magyarország* írja: Délután két óra után hagyta el Teleki Pál gróf a kormányzóság épületét. Körülbelül egyórás kihallgatáson volt a kormányzónál. Előtte Perényi Zsigmond bárót fogadta a kormányzó. Teleki audienciájáról így nyilatkozott:

— A kormányzó urnak előadtam, hogy kiket hallgasson meg lehetőleg hamarosan. Első sorban a nemzetgyűlés elnöke fog kihallgatáson megjelenni, azután nagyatádi Szabó István, Rubinek, Haller és Vass miniszterek. A Ház elnökének kihallgatása előreláthatóan ma dél után fog megtörténni. A miniszter urakat igen hamar fogja fogadni a kormányzó. Nem akartam hatvan nevet tartalmazó listát átadni a kormányzónak, mert ennek nincs semmi célja. Azt akarjuk, hogy a válság gyorsabb lefolyásu legyen, mint az előző volt. Döntés a jövő hétnél előbb semmi esetre sem várható, mert ma még semmi-

lyen irányban sem alakult ki a helyzet.

Haller—Windisch-Graetz—
Szmrecsányi.

Budapest, dec. 3. A Magyarország irja: A keresztényszocialista képviselők ma Haller István elnöklésével és a Windisch-Graetz—Szmrecsányi-csoport részvételével ülést tartottak. Haller az értekezlet után ezeket mondotta:

— A volt keresztény párt tagjai az értekezleten a válságról és további magatartásukról tanácskoztak. Megállapították, hogy a független királyság álláspontján állanak valamennyien. A királykérdés megoldásának erőltetését vagy napirendre tűzését azonban nem tartják szükségesnek, sőt azt kül- és belpolitikai okokból veszedelmesnek mondják. Így tehát a kérdés nem tárgyalásának álláspontján vannak.

Stanykovszky visszavonta vallomását.

Budapest, dec. 3. Tisza István gróf gyilkosainak bűnpörében a polgári ügyészségen és a vizsgálóbíró előtt folyik tovább a vizsgálat. A polgári hatóságok előtt folyó vizsgálat legutolsó jelentős eseménye az volt, hogy Stanykovszky, a bűnpörnek a hadosztálybíró által halálraítelt vádlottja, Margalics Ede vizsgálóbíró előtt visszavonta többször megtett és a hadosztálybírósi főtárgyaláson sok ingadozás után végül is föntartott beismerő vallomását és teljesen új vallomást tett.

KORZÓ - MOZI

Telefon: Igazgatóság Pénztár 4-55. II-85.

Pénteken, szombaton és vasárnap
december 3-án, 4-én és 5-én.

A magyar Corvin filmgyár felvétele!

JÓKAI MÓR világhírű regénye filmen.

A névtelen vár.

II. rész.

Előadások fél 5, negyed 7 és 8 órakor.
Vasárnap 3, fél 5, negyed 7 és 8 órakor.

Karbid. karbidlámpák, bókabeli belső gummi, hegyi külső gummi, finom ragasztó, elsőrendű szelepgummi, aranyelem friss töltésben kapható,
Szántó Sándor gépraktárában
Kiss D. palota, — Kiss-utca

ÖZV. SELENFREUNDNÉ
kézimunka és előnyomda üzlete
KELENGYÉK himzését jutányosan vállalja. Tisza L.-körút 48.

A felsőtanyai direktórium pöre.

— A főtárgyalás tizenhatodik napja. —

A felsőtanyai direktórium pörében izgalmas nap volt a mai. A tárgyalás folyamán, Bogdán Mihály szatymazi állomásfőnök vallomása közben, gyilkosságra való fölbujtással vádolták a tanut. A vádló ebben az esetben egy vádlott volt. A tanu megesketése körül is nagyobb vita keletkezett. A bíróság a védelem álláspontját fogadta el és a megesketést mellőzte. A védelem gyér képviselője is szóba került és a törvényszék elhatározta, hogy minden tárgyalás előtt fölolvassa a védők névsorát és a hiányzó védők nevét bejelenti az ügyvédi kamarának. A tárgyalás folytatását egyébként keddig elnapolták a szünetelő vasutközlekedés miatt.

Kilenc órakor kezdte meg a bíróság a beidézett tanuk kihallgatását. Az első tanu Reikes János, aki a diktatura alatt özv. Tóth Ferencné szatymazi szőlőjében kapás volt; utána Virág Józsefnét, a vádlott Táborosi testvérét hallgatták ki. Majd sor került Bogdán Mihály vasuti főügyelő, szatymazi állomásfőnök kihallgatására, aki az elnök szokásos kérdéseire kijelenti, hogy a vádlottakat engesztelhetetlenül gyűlöli. Az elnök erre figyelmezteti, hogy a gyűlölet érzésének lehető figyelembevételével nélkül feleljen a fölteendő kérdésekre. Bogdán ezután terhelő vallomást tett a vádlottakra nézve. Vallomása közben olyan kijelentéseket használt, hogy az elnök több ízben rendreutasította. Kihallgatása után a védők intéztek a tanuhoz kérdéseket.

Fajka dr.: Nem régen hallottuk Wagner tanár vallomását, aki az ember és a közalkalmazott korrekt mintaképe. Ő egész másképpen vallott Udvardiról, Czibula doktorról, mint ön. Ő rajongó idealistának, talpig embereknek jellemezte a vádlottakat és nem, mint ön, rabló-gyilkosoknak. Hát történt abban az időben Szatymazon rablógyilkosság?

Elnök: Ténykérdéseket tessék föltenni.

Bogdán: Én nem törődöm Wagner véleményével. Én a saját érzelmeim szerint beszélek.

Udvardi: A tanu ur azt állítja, hogy én fenyegetőztem. Ez nem igaz. Önök, úgynevezett intelligens emberek, ugyszólván valamennyien önként jöttek hozzánk és fölajánlották szolgálatukat a diktaturának.

Fajka dr.: Ön vallomásában azt mondta, hogy semmi esetre sem teljesítette volna követeléseiket. Szóval, akkor még sem lehetett olyan veszedelmes az a fenyegetés. És ha nem volt veszedelmes, miért nem hagyta ott a hivatalát, miért teljesített akkor is szolgálatot?

Elnök: Kérem a védő urat, hogy ne vexálja a tanut.

Szalay János: Tekintetes törvényszék és ügyész ur...

Elnök: Kérem, a védőbeszéd elmondására máskor lesz alkalom...

Bűnvádi följelentés egy tanu ellen.

Szalay: Nem védőbeszédet akarok mondani, hanem följelentést teszek Bogdán Mihály ellen gyilkosságra való fölbujtás büntette miatt, amit az által követett el, hogy Szatymazon egy Ihasz nevű vörösörparancsnokot agyonlővetett.

Elnök: Tessék, kérem, vigyázni, mert szavainak súlyos következményei lehetnek.

Szalay: Minden felelősséget vállalok.

Bogdán: ...

Elnök: A följelentést az ügyész nr tudomásul veszi.

Heizinger: Amikor én először jelentem meg az állomásfőnöknel, ő elvtársnak szolgált és kijelentette, hogy meggyőződéses kommunista.

Bogdán: Ez ellen tiltakozom, mert ez sértés rá nézve.

Az ügyész javasolja a tanu megesketését.

Reiniger dr.: Én ellenzem a tanu megesketését, mert vallomása elején kijelentette, hogy a vádlottakat engesztelhetetlenül gyűlöli. Vallomása tehát nem lehet elfogulatlan.

Fajka dr.: Hozzájárulok én is védőtársam javaslatához, amit még azzal bővítek ki, hogy a tanu sok helyen ingadozóan vallott.

Nekits dr. védő: Én javasolom a tanu megesketését.

A bíróság visszavonult tanácskozássra.

Szünet közben Fajka dr. beszélgetett a védettjeivel, mire az ügyész:

— Megengedem, hogy a védő ur védettjeivel beszéljen, de megtiltom, hogy állandóan a vádlottak között tartózkodjék. Ha beszélni óhajt velük, kérje az előzetes engedélyemet.

A bíróság tíz pernyi szünet után kihirdette a határozatát, amely szerint mellőzi a tanu megesketését, mert a kihallgatás során azt az impressziót merítette, hogy vallomása nem volt elfogulatlan és több helyen ellenmondásba keveredett.

Reiniger dr.: Ugy látszik, mégis van igazság.

Fajka dr.: Az ügyész ur a szünet alatt közölte velem, hogy védettjeimmel csak az ő előzetes engedélyével érintkezhetem. Erre vonatkozólag hivatkozom a gyorsított eljárás szabályaira és a bűnvádi pörrendtartás idevonatkozó szakaszaira, melyek kimondják, hogy a vádlottakkal csakis a törvényszék intézkedhetik.

Elnök: A gyorsított eljárás szabályai szerint a törvényszék az ügyészséggel egyetértésben jár el.

A védők előterjesztései.

Fajka dr.: Méltóztassék a védők indítványait is jegyzőkönyvbe foglalni, mert az egyik védő több ízben már megtette, hogy az összvédelemmel ellentétesen az ügyész indítványához csatlakozott. Szükségem tartom kijelenteni ezen kívül, hogy részemről az elvállalt védelemért semmiféle díjazásban nem részesülök és nem is fogok részesülni, míg a hivatalosan kirendelt védők a törvényszék és az ügyvédi kamara által később megállapítandó napidíjban fognak részesülni. Éppen ezért kérem a védők jelenlétét ellenőrizni, mert a védelem érdeke megkívánja, hogy

a védők állandóan itt tartózkodjanak.

Az elnök kijelenti, hogy már többször konstataulta a védelem gyér képviselőjét. Ezentúl névsorolvasást fognak tartani és ennek eredményéről az ügyvédi kamarának jelentést tesznek.

Reiniger dr.: Mivel a vádlottak védelmében nincsen ellentétes érdek, kérem, hogy az én egyedüli jelenlétem helyettesíthesse a többi védőket is.

Folytatják a tanukihallgatásokat.

Ezután folytatták a tanukihallgatásokat. Özv. Makay Emilné elmondja nyaralója fölnyitásának történetét. Dobó József lényegtelen vallomást tesz. Frecska János vasuti hivatalnok kijelenti, hogy főnökét, Bogdán Mihályt soha sem kísérték — tudomása szerint — vörös katonák. Kihallgatták még Halász Andrást és Kovács István rokkant katonát, aki Czibula dr. kérdésére elmondja, hogy rokkant-illetményeit a diktatura alatt hiánytalanul megkapta. Czibula dr. kijelenti, hogy annyit kapott, amennyit még most sem kap. Ezután kihallgatták még Csikós Ferencné, az elhunyt Raffay János dr. helyett fiát, Raffay Zoltánt, aki elmondta, hogy a nyaralójukból elveszett dolgok közül sokat a szomszédos kapásoknál találtak meg és hogy nemcsak a katonák, hanem ezeknek szeretői is sok mindent elhordtak. Utána Pap István kapást és Bitó Ferenc rendőrellenőrt hallgatták ki, aki a szatymazi rendőrökönkénti parancsnoka volt a diktatura elején és most is Szatymazon teljesít szolgálatot. Megeketését a törvényszék mellőzte ugyanazon okok miatt, mint a már kihallgatott rendőrökét. Utána Hajnal István dr.-t hallgatták ki mint Pálffy Dezső képviselőjét, aki elmondja a Pálffy-villában történt rekvirálásokról történetét.

A tárgyalást ezután félbeszakították és folytatását keddre tűzték ki az elnök, mert a vidéki tanuk a vonatközlekedés szünetelése miatt nem jöhetnek be a tárgyalásra.

ADJAEI

bármilyen használhatatlan ébresztő, fali vagy zsebbóra-SZERKEZETÉT, melyeket alkatrészt hiányában magas áron MEGVESEM.

Győri Béla

műrás, Klauzál-tér 2. szám.

Tört ARANYAT, EZÜSTÖT
legmagasabb árban vásárol.

Mindenfajta CIGARETTA HÜVELYEK, cigarettapapírok, füzetek, író- és rajzszerkek legolcsóbb nagyban árban.

SZÉPIRODALMI, TECHNIKAI és SZAKKÖNYVEK, IFJUSÁGI IRATOK.

Rózsavölgyi és Bárd
KARÁCSONYI ALBUMOK már kaphatók.

KOVÁCS HENRIK

könyv- és papírkereskedésében. Szeged, Kölcsey-utca 4. Telefon 10-48.

Boroshordók 30-700 literig, zsiros hordók, kádak és minden a szakmába vágó edény-árak minden nagyságban kaphatók. Javításokat jutányosan készítünk. Tömegmunkát elvállalunk, a Szegedi Kádarmunkások Termelő Szövetkezte. Révai-utca 18. szám alatt.

HIREK.

— Elmarad a Védőligák Szövetségének ünnepélye. A Védőligák Szövetsége december 4-re országos ünnepséget tervezett, melynek fénypontjaként az elszakított ország-részek szimbolikus szobrainak megkoszorúzása szerepelt. Az ünnepséget rendező bizottság átiratban hívta föl Szeged város tanácsát, hogy küldöttjeivel képviseltesse magát az ünnepségen. A város háromezer korona költséget szavazott meg erre a célra, hatalmas koszorút és szalagot csináltatott és az éjszaka *Bokor* Pál helyettes polgármester a városi hajdu kíséretében el is utazott Budapestre, hogy Szegedet az ünnepségen képviselje. Ma délből azután távirat érkezett a fővárosból, melyben közlik, hogy a belügyminiszter legutóbbi rendelete alapján, mely megtilt minden csoportosulást, a tervezett ünnepség elmarad.

— A szegedi vendéglősök és kávéosok is. A vendéglősök és kávéosok a szegedi államrendőrség útján kérvénnyel fordultak a belügyminiszterhez, hogy a zárórát tizenkét óráig hosszabbítsa meg.

— A népfőiskola megnyitása. A népfőiskola intéző bizottsága pénteken délelőtt tizenegy órakor ülést tartott, melyen bejelentették, hogy a köznevelési minisztérium jóváhagyta a város fölterjesztését és az 50.000 korona költség megszavazását. Ezután a december 8-ra tervezett ünnepélyes megnyitás részletes programját állították össze. A megnyitó ünnepély céljaira a tanács-tól elkérték a közgyűlési termet és elhatározták, hogy fölkéri a kultuszminisztert az ünnepélyen való részvételre. Az ülés végeztével annak eredményéről telefonon jelentést tettek *Pekár Gyula* dr. kultuszállamtitkárnak.

— Tárgyalás a szegedi hadbíró-ságon. Pénteken tárgyalta a szegedi hadbíró *Aczél Andor* dr. volt tartalékos főhadnagy felségárulási bűnügyét. A tárgyalás megnyitása után *Faur János* dr. hadbíró főhadnagy fölolvasta a vádiratot és a vizsgálóbíró előtt elhangzott vallomásokat. Ezután indítványozta, hogy a tárgyalást a nyilvánosság kizárásával tartsák meg. A hadbíró az ügyész indítványát nem fogadta el és elrendelte a vádlott kihallgatását. A vádlott tagadta, hogy ő 1919 augusztus hó 28-án mint cionista agitátor politikai szerepet vállalt volna és hogy *György* (Schillinger) Andort megfenyegette volna, mert kikeresztelkedett. Tagadta, hogy a szegedi zsidóság katonaviselt tagjait katonailag szervezte volna. A vádlott kihallgatása után megkezdtek a tanú kihallgatásokat. Az első tanu *György* (Schillinger) Andor volt. Az ügyész javasolta, hogy a tárgyalást a nyilvánosság kizárásával folytassák, mert a tanu vallomást más-keppen nem hajlandó tenni. A hadbíró a javaslatot elfogadta. A tárgyalást szombaton reggel 9 óra-
kor folytatják.

x **Schwarcz Jenő** könyv- és papírkereskedésében a karácsonyi és újévi vásár kezdetét vette. Mesék-könyvek, képeskönyvek, fénykép-albumok, emlékkönyvek nagy választékban kaphatók.

Munkás vagy? Testvérünk vagy, gyere közénk!

Két vagon szén érkezett

Két napig lesz víz. — Világítás még nincs. — A polgármester bizik. — Egy liter petróleum vásárolható fejenként. — Szalonnát kapnak a közalkalmazottak. — Száz vagon fa a pályaudvaron — tabu alatt.

A mai délelőtt folyamán két vagon szén érkezett Tatabányáról a város részére, amelyet a polgármester felerészben a vízüzem és felerészben villanytelep részére utalt ki. Ily módon elérhető lesz, hogy szombaton és vasárnap a vízszolgáltatásban nem lesz fönnaadás, a világítás azonban továbbra is korlátozott marad, azaz villany ezután sem lesz.

A szénmizériákon való enyhítés céljából *Rau Gottlob*, a szénügyek kormánybiztosa fölhatalmazást adott *Somogyi Szilveszter* dr. polgármesternek, hogy magánüzemektől a város világításának céljára szén rekviráltathasson. A polgármesternek ma tett nyilatkozata szerint a legszélesebb körben lefolytatott kutatás sem járt eredménnyel, mert csupán a malmoknak van nagyon csekély szénkészletük, ez azonban az őrlési üzem főtartására sem elégséges. Kijelentette még a polgármester munkatársunk előtt, hogy föltétlenül bizik — a kormányválság ellenére is — abban, hogy a *Teleki Pál* gróf miniszterelnökhöz intézett levélnek rövidesen meg lesz a kívánt eredménye és néhány nap múlva megszűnnek a világítás és vízszolgáltatás mizériái.

A város részére érkezett petróleumot péntek óta adják ki a jelentkezőknek. Fejenként egy liter petróleum vételezhető negyvenkét koronás áron.

A közalkalmazottak részére kiutalt

— Kétezer korona a szegényeknek. *Mr. Richard Humphreys*, az angol kormány Magyarországra küldött kereskedelmi megbízottja, aki nemrég Szegeden járt, köszönő levelet intézett *Somogyi Szilveszter* dr. polgármesterhez és kétezer koronát küldött mellékelve a nyolc enyhítésére. Az adományt a városi szegények számára létesített gyorssegélyalaphoz csatolják.

— A törvényszéken. A törvényszék *Hevesi* tanácsa pénteken tárgyalta *Vecsernyés István*, *Józsa István* és *Báló István* bűnügyét, akik a vádirat szerint 1920 augusztus havában nagymennyiségű hamispecsétes bankjegyet hoztak forgalomba. A törvényszék *Vecsernyés* és *Józsa* fölmentette, mert bebizonyult, hogy a hamispecsétű bankjegyekről nem tudták, hogy hamisak. *Báló* Istvánt pénzhamisításért öt évi fegyházra és huszezer korona pénzbüntetésre ítélte a törvényszék. Az elítélt fölbebezt.

Tőzsde.

Zürich, dec. 3. (Nyitás.)			
Berlin	9.15	Budapest	1.45
Newyork	6.39	Bécs	1.97-5
Milano	23.25	Bukarest	9.40
Prága	7.80	Osztr. bély.	1.30
Zágráb	4.80	Varsó	1.15
Budapest, dec. 3.			
Arany 20 frankos		Osztrák kor. 95-100	
11525-1600		Rubel	290-310
Font	1730-17.0	Lej	725-745
Leva	570 610	Sokol	600-620
Dollár	470-505	Sv. frank	77-81.
Fr. frank 29.75-30.75		Kor. din. 13.50-14.10	
Márka	700-735	Fr.-dinár 13.50-14.10	
Lira	18.30-18.90	Lengyel m.	98-1.05

szalonna árusítása ma megkezdődött. Déli egy órakor kezdtek meg a kiosztást, de már a kora délelőtti órákban hatalmas tömeg lepte el a járdát a városi bérházban levő hatósági mézszárszék előtt. A közalkalmazottak a zsirszalonna kilóját tizenhat koronával fizetik.

A közalkalmazottak beszerzési csoportja egyébként intézkedett az elmaradt szeptemberi és októberi fejadagok kiutalása iránt. A közalkalmazottak részére ma nagyobb burgonyaszállítmány is érkezett és ennek kiosztását kedden kezdi meg a beszerzési csoport.

A fahivatal ma korlátozott mennyiségben adott ki fautalványokat azzal a megokolással, hogy a városi készlet kifogyott. Százszámra mentek el szegény emberek, akik órákat ácsorogtak a hidegben, fa nélkül. Ezzel szemben a Tisza-pályaudvar tolatóvágányán napok óta áll a vagonok hosszú sora tele fával és a rakodón is hatalmas kalitkákba rakva áll a hasábos tűzifa, amelyet katonák őriznek. A pályaudvaron fölhalmozott fa nyolcvan-száz vagon tesz ki. Illetékes helyen mozgalom indult meg, hogy ebből fából — amely állítólag az Ébredőké — legalább kölcsön kapjon a város megfelelő mennyiséget, mert tart-hatatlan állapot, hogy amikor a város közönsége fa hiányában fűtetlen szobában didereg, akkor egy intézmény vagonszámra heverő fájához ne lehesen hozzányulni.

Munkások! Elvtársak!

Aki a lapját cserbenhagyja, önmagát hagyja cserben! Támogassátok „A Munká”-t!

BELVÁROSI-MOZI

PÉNZTÁRI TELEFON 5-82.

A GÓTH-pár

művészestélyén fellépnek:

G. KERTÉSZ ELLA s GÓTH SÁNDOR a budapesti Magyar Színház művészei.

PÁLFFY BORISKA

am. kir. Opera tagja.

Dr. BÁNÓCZY DEZSŐ, ABONYI TIVADAR és WIRTH SÁRI a Belvárosi Színház tagjai.

SÓLYOM JANKA

az Apollo-kabare tagja.

MŰSOR:

A 13-1K \$. SCHÖNBRUNN. Bohózat 1 felv. Bohózat 1 felv.

A SZÁZARC UMBER. Bohózat 1 felvonásban.

Ezeket kívül KABARÉ és OPERA dalok.

— KUPLÉK, MAGÁNJELENETEK, STB. — Részletes műsor a SZÍNHÁZ és MOZIBAN.

Fej-láb árusítás a PICK szalámigyéből, kilónként 65 koronás **RÓZSA-féle** árban a mézszárszékben kapható. Kiss D.-palota

KULTURA.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szombaton: A hercegkisasszony, operett. Premierbérlet A 20. sz.

Vasárnap d. u.: A cigánygrófné, operett.

Vasárnap este: A kintornás család, nép-színmű. Bérletszűnet.

A filharmonikusok Beethoven-estje. A szegedi filharmonikusoknak a Belvárosi-moziban tartott csütörtöki (XI-ik) hangversenyének műsorán Beethoven szerepelt, a modern zene legnagyobb költője, az egész emberi művészet egyik legcsodálatosabb titánja. A műsor legkimagaslóbb száma a VI-ik szimfónia volt, a híres *Pastorale* amelyet Beethoven egyetlen hegedűkoncertje követett, e nemből csakugyan páratlan a zene-törtételemben és befejezésül a népszerű *Egmont* nyitányt játszották, amely a drámai zene egyik legfényesebb remeke. A hegedűversenyben Belle Ferenc zenetanár és hegedűművész vitte a szót kitűnően iskolázott technikával. Mind a három számot Fichtner Sándor kipróbált rutinnal és lendülettel vezényelte és a zsu-folásig megtelt nézőtér közönségének egy része (amelyik zeneértő) áhitatosan hallgatta Beethoven derekas tolmácsolását, egy másik, nagyobb része, azonban divatból, smokkság-ból vagy mulatság okából volt jelen és zavarólag hatott a tulzsufolt terem-ben.

A Szegedi Munkásszínpad műkedvelői december 5-én az Apolló mozi helyiségében (Gizella-tér) művész-estélyt rendeznek. Műsor: 1. Berényi László: Drámai költemények. 2. Tóth Jucika: Műdalok. a) Székely Aladár: *Bent, a szívem mélyén*. b) Hetényi-Heidelberg: *Mister Schwartz*. 3. Kollarik Ottó: Műdalok. a) Hetényi-Heidelberg: *Akit egyszer az éjszaka rabjává tett*. b) Kovács Károly: *Azóta úgy félek a lombhullástól*. 4. Virágfakadás. Vigjáték egy föl-vonásban. Irta Murai Károly. Személyek: Kovács Péter: Stern Dóri, Márta, neje: Griffel Ilonka, Nelli, unokahuga: Csányi Mária, Laci, ügyvéd: Berényi László, Ödön: Csányi Miska, Kati: Dominkó Ilonka. Szűnet. 1. Ujhelyi Mariska: Drámai költemények. 2. Jenei József: Műdalok. a) Balázs Árpád: *Mit keres a temetőben?* b) Móczár Gyula: *Hazudik a muzsikaszó*. 3. Tóth Jucika és Kollarik Ottó: Duett: *Sybill levele a Sybill című operettből*. 4. Vastag Juci: Műdalok: a) Káldori István: *Chrisantém*. b) Farkas Imre: *Holnap-után igen*. 5. *Mint a mezőnek virágai*. Vigjáték egy fölvonásban. Irta Mór-cy Zsigmond. Személyek: Dohányos: Jenei József, Dohányosné: Muschong Mancika, jegyző: Berényi Nándor, segédjegyző: Kollarik Ottó, bíró: Kocsis Ferenc, kisbíró: Schwartz Lipót. Kezdet este 8 órakor. Hely-

árak: Zsöllye 12, I. hely 10, II. hely 8, állóhely 4 korona. Jegyek előre váltó-

tók a Munkásszínpad tagjainál, a Munkásokon gondnokánál és az Apolló-mozi pénztáránál. — Elő-

készületben: *A sasok*. Bohózat három fölvonásban. Írták Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Népszerű filharmonikus hangver-seny Beethoven műveiből vasár-nap délelőtt fél 11 órakor. Jegyek 5, 10, 15, 20 koronás árban a Belvárosi-mozi pénztáránál.

SZAKMOZGALOM.

Munkásokon építési alap: 9584.20 K

A genfi nemzetközi munkaügyi iroda.

Nagy vonásokban vázolni kívánjuk itt a nemzetközi munkaügyi iroda célját és rendeltetését. A nemzetközi munkaügyi iroda föllállítása már régi követelése volt a munkás-ságnak. Az 1916-ban Leeds ben tartott szakszervezeti kongresszus nemzetközi munkabizottság kiküldetését követelte a munkás-véd-törvények ellenőrzése, a munkások bevándorlása, a munkaidő és a balesetvédelmi intézkedések fölül-vizsgálása céljából. Ugyanez a kongresszus követelte egyúttal egy nemzetközi munkahivatal föllállítását is a különböző munkafeltételek tanulmányozása céljából. A stock-holmi kongresszus csatlakozott ezek-hez a követelésekhez. Az 1919-iki berni kongresszus pedig a nemzet-közi munkahivatalról végrehajtandó nemzetközi munkaprogram össze-állítását követelte. Ilyen előzmények után került be a versaillesi béke-szerződés 13 ik fejezetébe a nem-zetközi munkairoda megszervezése. A békeszerződés tudvalevően meg-állapítja, hogy a ma érvényben levő munkafeltételek a dolgozók nagy tömegére igazságtalanságo-kat, nyomort és nélkülözést jelen-tenek és miután az ezekből származó elégedetlenség az általá-nos békét veszélyezteti, sürgős szük-ségesnek tartja e munkafeltételek-nek a munkaidő szabályozásával, normál munkanap és munkahét meg-állapításával, a munkanélküliség elleni védelemmel, az emberséges megélhetést biztosító munkabér ga-rantálásával, a munkásoknak szakma-betegségek és balesetek ellen való védelemmel, a gyermekek, ifjumu-kások és nőmunkások védelmével, aggkori és rokkantbiztosítással, a külföldön dolgozó munkások védel-mével, az egyesülés jogának a biz-tosításával, a szakmai továbbképzés ápolásával és általában hasonló cé-lokat szolgáló szabályozásokkal való megjavítását. Ennek a programnak az érdekében állítottatott föl az érdekelt államok hozzájárulásával a nemzet-közi munkaügyi iroda.

Az iroda a maga rendeltetését kétféle módon hajtja végre. Vala-mennyi államban olyan munkásvé-delmi törvények hozatalát szorgal-mazza, amelyek az éghajlat, a helyi erkölcsök és szokások különböző-ségeinek figyelembevételével a mun-kásság helyzetét az egész világon lehetőleg egységes módon szabá-lyozzák. Tanulmányokkal, vizsgáló-dásokkal és propagandával a mun-kások életszínvonalának az emelé-sére, egy szóval, szabadabb, művel-tebb, vagyis boldogabb embersors biztosítására törekednek. Munkássá-gának végső soron azt a célt kell szolgálnia, hogy egy új, magasabb fejlődöttségű emberiség teremtsék, mert csak ez tudja a világ békéjét biztosítani. Az iroda évenként leg-alább egyszer nemzetközi értekez-letet tart. Ezidőszent 48 állam tartozik az iroda kötelékébe. Az államok egyforma joggal bírnak az értekezleten. Minden állam 4 kép-viselőt küld, kettőt a kormány, egyet a munkáltatók és egyet a munká-sok. Minden küldött függetlenül könthet. A munkások a munkások-dal, a munkáltatók más országbeli

munkáltatókkal szavazhatnak. Ed-dig 2 konferenciát tartottak, az első Washingtonban (1919 október), a má-sikat Genuában (1920 június). A kon-gresszus nem hozhat kötelező törvé-nyeket, csupán javaslatokat do goz ki, amelyeknek a rendelkezéseit azon-ban az egyes államok figyelembe venni tartoznak törvények és ren-deletek megalkotásánál. Minden állam köteles a kongresszus javas-latait egy éven belül a saját par-lamentje elé terjeszteni. A par-lamentek nem kötelesek a javas-latokat elfogadni, de hogy ha a kormány ezeknek az előterjesztések megtagadná, akkor vele szemben különböző rendszabályokat alkal-maznak (beutazási engedély és áru-bevitel megtagadása, blokád és a többi), a parlamentek tehát ilyen módon nem zárkozhathatnak el a ja-vaslatok figyelembevételétől. A nem-zetközi munkaügyi iroda eredmé-nyes működését azonban főként a munkásmozgalom biztosíthatja. Ott, ahol a munkásmozgalom erőteljesen halad célja felé, a kormányok nem zárkozhathatnak el a munkaügyi iroda javaslatai elől.

Az Általános Munkásdalkör folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 óra-kor a Módos-féle vendéglőben össz-próbát tart.

Vasutasok! Munkások! Kinevezettek! Fi-zessétek elő, olvassátok és terjesszék a ti egyetlen szövegezőtöket, a „Magyar Vasutas”-t. Reményeinkben, hitünkben, elveinkben, küzdő kedvünkben töretlenül állunk itt s ha ti nem hagyotok el ben-nünket, mi küzdünk értetek most csak úgy, mint a jövőben, kifogyhatatlan energiával, el nem fáradó lelkesedéssel. Előfizetni lehet a főkkiadóhivatalnál: Pocsirta-utca 31. szám alatt, a Módos-féle vendéglőben. Hivatalos órák hétköznapokon délelőtt 10-12 óráig, délután 4-7 óráig, vasár-és ünnepnapokon délelőtt 10-12 óráig.

Nyom. Burks András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarok

MODERN

cipőfelsőrész készítés:

Elvállal minden e szakmába vágó munkát. IZSÁK, Korona-utca 15. sz. alatt.

Az összes bőrfeldolgozók részére legolcsóbb bevásárlási forrás Kálmán Ernő borkereskedése Feketesas-utca.

Női és férfikalap gyártó!

Lézinger Ödön Szeged, Kárász-utca 8. (Udvar)

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legutolsó divat szerint jutányos áron.

SZEGEDI CIPÉSZIPAROSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETE, Csongrádi-sugárút 9. Kézi erőre berendezett cipőgyára,

hól a legkényesebb igényeknek is megfelelő férfi, női és gyermek cipők, papucsok és csizmák készül-nek megrendelésre, amelyeket nagy választékban RAKTÁRON IS TART, miket a legjutányosabb áron árusít.

VISZONTELADÓKNAK ÁRKEDVEZMÉNY!

Vendéglő-megnyitás!

Értesitem a n. é. közönséget, t jó-barátaimat és volt vendégeimet, hogy 2 év óta üzletvezető által vezetett, de haláleset miatt hosszabb ideig be-zárva tartott vendéglőmet újból meg-nyitottam. Hogy milyen borral szol-gálom ki vendégeimet: tessék meg-győződni. Elvem „A jó bornak nem kell cégér!” Tisztelettel NÉMETH ISTVÁN Tisza L.-köruti vendéglős.

FIGYELEM! MINDENKIT ÉRDEKEL!

Sárga rezes kg.-ként 20-25, olmot kg.-ként 20-25, vörös rezes kg.-ként 60-0, vörös fém (bronz) kg.-ként 30-40, horgany hul-ladékat 8-10 koronáért V E S Z Ü N K minőség szerint. Szvaton és Kucsos műszaki vállalat raktárában. — Feketesas-utca 22. sz. Wagner-ház udvarában.

A TURUL BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

— befizetett alaptőke 5.000.000 korona. — Kartelen kívüli magyar vállalat elfo-gad legelőnyösebb feltételek mellett tűz-, betörés-, jég-, baleset-, élet- és népbiztosításokat. Rokkant katonák üzletszerzésre fix és jutalékos ala-pon felvételeinek. Jelentkezni délelőtt 8-11-ig a vállalat helybeni irodájában. Tisza Lajos-körút 52. (Reök palota.)

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat.

Régi arany és ezüst pénzeket a legmagasabb áron vásárol!

BOKOR IZSÓ

műrás és ékszerész. Szeged, Kelemen-utca 7. TELEFON 16-67

Rózsegaly

kisebb-nagyobb mennyiségben, to-vábbá Palócz-féle szegedi bánya-koksz állandóan kapható PALÓCZ JÁNOS tüzfakereskedőnél, Pulc tábornok-utca 14. Telefon 9-55. MUNKÁSOKNAK 50% engedmény!

Olcso husnemű, disznó fej-láb naponta kapható a Felsőtiszaparti szalámigyárban.

Munkások és munkásnők

részére legjobb ki-vitelű strapa CIPŐ legjutányosabban

kapható. „CIPŐHÁZ” Károlyi-utca 4. szám. Feketesas-kávéház mellett. — Garantált tiszta bőraru. —

MUNKÁS-BAKKANCSON MEGÉRKEZTEK!

REKLÁM ARAK!!!

BARBUL JÁNOS divatruháza. Feketesas-utca 16. Gambrinus mellett.

Szövetek, schiffonok, zepfirek, flanelok, harisnya neműk, összes rövidárak, szabó kellékek, stb. nagy választékban.

Legdivatosabb női- és gyermekkatatok megérkeztek. Olcsóbb, mint bárhol.

Müller Sámuel „Fehér Liliom” Klauzáltér, Kossuth-szoborral szemben.

KOKSZ!

S Z E G E D, Hunyadi-tér 23. szám. TELEFON 712.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy tiszta és kőmentes rostált szegedi bányakoksz, mint eddig, ezután is vevőim előtt kirostálva és a legpontosasabban kimérve állan-dóan házhoz szállítva kapható BERGERNÉL.

Elsőrendű köszönet bármikor a legmagasabb napi áron vásárolok.

HAVAS GYULA gépészmérnök

mechanikai, gépjavitó és autogénhegesztő üzeme SZEGED, Szent Mihály-utca és Fodor-utca sarok.

Zománczott edények békebeli minőségben, különféle konyhafel-szerelési tárgyak nagy vá-lasztékban k a p h a t ó k Kohn Jenő

edényüzletében, Tisza Lajos-körút 55. sz. TELEFON 15-35.

MUNKÁSOK ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE TELEFON SZÁM 1-20. FEKETESAS-UTCA 19. SZÁM. TELEFON SZÁM 1-20.

MEGNYILT! Kötött, szövött és rövidáru osztályunk.

LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN K A P H A T Ó K! Női és gyermek patent-harisnya minden nagyságban. Férfi zoknik. Női, férfi és gyermek keztyűk. Továbbá trikók, sapkák, azonkívül mindenféle szabókellékek, pamutok és cérnák minden számban.

Nagy raktár téli munkás-harisnyákban.